

**Η Μ. Τεσσαρακοστή: ένα πνευματικό οδοιπορικό
προς τα Πάθη και την Ανάσταση του Χριστού**

**Σεβαστοί Πατέρες,
Αξιότιμε κ. προϊστάμενε,
Αγαπητές κυρίες και κύριοι,
Αγαπητοί συνάδελφοι,
και αγαπητά μας παιδιά,**

Μ. Τεσσαρακοστή, μια ευλογημένη περίοδος της Εκκλησίας μας. Μια χρονική περίοδος 50 και πλέον ημερών, η οποία στην πραγματικότητα εκμηδενίζει τον χρόνο. Το αναμενόμενο γίνεται παρόν, η πνευματική άσκηση και στέρηση γίνεται αγαλλίαση, το πένθος ντύνεται την ευφρόσυνη χαρά και αυτό γιατί αυτή η άχρονη χρονική περίοδος του έτους λούζεται στο φως της ανάστασης.

Άνοιξε το Τριώδιο, τρεις εβδομάδες πριν. Σε αυτό το σημείο νιώθω την ανάγκη να υπογραμμίσω ότι το Τριώδιο όπως η Εκκλησία μας το εννοεί, δεν έχει καμία σχέση με τα καρναβαλικά μασκαρέματα.

Άνοιξε λοιπόν το Τριώδιο, σαν μια μεταβατική και προπαρασκευαστική περίοδο είκοσι ημερών, σχετικής νηστείας, προκειμένου να περάσουμε ομαλά στην αυστηρότερη νηστεία της Μ. Σαρακοστής και να την ζήσουμε αληθινότερα και ουσιαστικότερα. Τα μηνύματα της ταπείνωσης, της μετάνοιας και της συγχωρητικότητας πλημμυρίζουν την προπαρασκευαστική αυτή περίοδο.

Καθώς λοιπόν πλησιάζουμε στο κατώφλι της Αγίας και μεγάλης Τεσσαρακοστής, την ερχόμενη Κυριακή θα ψάλλει η Εκκλησία μας: *«Το στάδιον των αρετών ηνέωκται και οι βουλόμενοι αθλήσαι προσέλθετε...»*, δηλαδή, το στάδιο των αρετών άνοιξε και όσοι θέλετε να συμμετάσχετε στα πνευματικά αγωνίσματα ελάτε...». Και το στάδιο ανοίγει την Καθαρά Δευτέρα, ημέρα αυστηρής νηστείας και προσευχής που ουσιαστικά μας προδιαθέτει για το τι θα ακολουθήσει. Καλούμαστε λοιπόν, να προσέλθουμε σ' αυτήν την πνευματική άθληση. Να λάβουμε μέρος στο αγώνισμα της

νηστείας. Αποχή από τα φαγητά αλλά και αποχή από τα πάθη. Σε αυτό αποσκοπεί άλλωστε η αληθινή νηστεία. Γράφει ο Ιερός Χρυσόστομος σχετικά *«ακριβής νηστεία δεν είναι μόνον η αποχή από κάποιες τροφές αλλά και η αποχή από τα αμαρτήματα»*.

Καλούμαστε να αγωνιστούμε στο αγώνισμα της νηστείας αποσκοπώντας στην διόρθωση του εαυτού μας.....

Ένα δεύτερο αγώνισμα στο πνευματικό αυτό στάδιο είναι η προσευχή. Η Εκκλησία με τις ακολουθίες της που πληθαίνουν την περίοδο αυτή, --οι Θείες Λειτουργίες των Προηγιασμένων Δώρων που τελούνται μέσα στην εβδομάδα, οι Χαιρετισμοί της Παναγίας μας τις Παρασκευές...-- μας βοηθά στην πνευματική προπόνηση, ώστε να επιτύχουμε στο αγώνισμα αυτό της προσευχής, της επικοινωνίας μας με τον Θεό.

Ας προσέξουμε όμως. Τα αγωνίσματα αυτά δεν είναι αυτοσκοπός. Είναι το μέσα που θα μας οδηγήσουν στον σκοπό μας και ο σκοπός μας είναι να απεκδυθούμε, να ξεντυθούμε τον αμαρτωλό μας εαυτό, τον παλαιό άνθρωπο και να ενδυθούμε, να ντυθούμε τον νέο άνθρωπο αυτόν που μοιάζει με τον Θεό, τον άνθρωπο χωρίς κακίες, φθόνους, κατακρίσεις και αδικίες για να συμμετάσχουμε αληθινά και συνειδητά στα Πάθη και την Ανάσταση του Κυρίου. Και αν το επιτύχουμε αυτό, κάποιοι ίσως λιγότερο κάποιοι περισσότερο, είμαστε νικητές. Στο συγκεκριμένο στάδιο συμβαίνει αυτό το παράδοξο, ο αγωνιστής είναι πάντοτε και νικητής.

Ποιο είναι το έπαθλο; η δική μας ανάσταση από τα μνήματα των παθών μας, της κακίας, της αμαρτίας... ο αναστημένος μας εαυτός.

Να λοιπόν ποια είναι τα αγωνίσματα και να το έπαθλο! Το στάδιο; Και αυτό προβάλλει μπροστά μας κατάλληλα διαμορφωμένο.

Η Μ. Τεσσαρακοστή είναι η ιερότερη, καταναυκτικότερη περίοδος της Εκκλησίας μας. Όπως όμως είπα στην αρχή είναι συγχρόνως και μια παράδοξη περίοδος. Ενώ είναι μια

περίοδος πένθους, και προετοιμασίας του πιστού για την συμμετοχή του στα Πάθη του Χριστού, οι Κυριακές που την απαρτίζουν αποτελούν πνευματικές ανάσες για τον πιστό και προμηνύματα ανάστασης. Προβάλλουν ως θυρίδες, παράθυρα, απ' όπου τρυπώνουν οι ακτίνες του Φωτός της Ανάστασης. Τις Κυριακές αυτές, εν τω μέσω περιόδου αυστηρής νηστείας, προσευχής, αυτοσυγκέντρωσης και αγώνος, το μωβ χρώμα στους ναούς αντικαθίσταται από το λευκό χρώμα της ανάστασης. Ο ιερέας βγάζει τα σκουρόχρωμα πένθιμα άμφια και φορά τα λευκά. Η καταναυκτικότερη λοιπόν περίοδος της εκκλησίας μας διανθίζεται με τις Κυριακές της ανάστασης, έτσι για να μην ξεχνά ο πιστός ότι στη ζωή του χριστιανού το πένθος, η λύπη, ο πόνος, συνοδεύονται από μια ευλογημένη αντανάκλαση χαράς που πηγάζει από την βεβαιότητα της ανάστασης η οποία ακολουθεί το πάθος του Χριστού.

Ας ρίξουμε μια σύντομη ματιά μέσα από αυτά τα παράθυρα των αναστάσιμων Κυριακών της Μ. Τεσσαρακοστής...

Πρώτη Κυριακή. Κυριακή της Ορθοδοξίας. Με δυο λέξεις, ο θρίαμβος της ορθοδοξίας κατά όλων των αρνητών της προσκύνησης των αγίων εικόνων και κατ' επέκταση του Θεανθρώπινου προσώπου του Χριστού. Ένας θρίαμβος που έχει και σήμερα το νόημά του δεδομένου ότι και σήμερα υπάρχουν αυτοί που αρνούνται την απόδοση τιμής στις εικόνες και στο πρόσωπο του Κυρίου μας.

Δεύτερη Κυριακή. Κυριακή αφιερωμένη στον άγιο Γρηγόριο τον Παλαμά. Ο άγιος Γρηγόριος υπήρξε άγιος της Θεσσαλονίκης του 14^{ου} αιώνα, ο οποίος αγωνίστηκε αιώνες πριν από εμάς, υπερασπιζόμενος την Ορθοδοξία. Νίκησε και κέρδισε ως έπαθλο την θέα του Θείου Φωτός.

Τρίτη Κυριακή. Κυριακή της Σταυροπροσκυνησεως. Βρισκόμαστε στο μέσον της Μ. Τεσσαρακοστής, και η εκκλησία μας, σημειώνει ο ιερός Χρυσόστομος, για να μας ενθαρρύνει στον αγώνα και να μας ξεκουράσει υψώνει τον τίμιο Σταυρό. Το σύμβολο της νίκης κατά του θανάτου. Το βλέπουν οι άγγελοι και το προσκυνούν, το θωρούν οι

δαίμονες και φρίττουν. Σταυρός, δύναμη και φυλαχτό για τον πιστό, ντροπή και μωρία για τον αιρετικό.

Τέταρτη Κυριακή. Κυριακή του Ιωάννου της Κλίμακος. Την Κυριακή αυτή η εκκλησία μας προβάλλει έναν ακόμη νικητή πνευματικών αγωνισμάτων, που έζησε τον 6^ο αι. Ο Ιωάννης ζωγραφίζει μπροστά μας μια κλίμακα, μία σκάλα, που δεν είναι παρά η κλίμακα των αρετών. Τριάντα σκαλοπάτια και το πιο ψηλό; η αγάπη... Η αγάπη που πηγάζει από τον Θεό και ξεχύνεται αδιάκριτα, στον συνάνθρωπο. Μια αγάπη σε σχήμα σταυρού. Η κάθετη διάσταση του, η αγάπη προς το Θεό και η οριζόντια, η αγάπη προς τον συνάνθρωπο.

Πέμπτη Κυριακή. Κυριακή Μαρίας της Αιγυπτίας. Αυτή την Κυριακή η Εκκλησία, μας υπενθυμίζει ότι στο στάδιο αυτό των αρετών δεν αθλούνται οι αναμάρτητοι. Ας μην αποθαρρυνόμαστε. Όχι. Αμαρτωλοί αθλούνται. Αμαρτωλοί όμως που ζητούν το έλεος του θεού και τη συγνώμη Του. Η Μαρία η Αιγυπτία, μια πόρνη γυναίκα ήταν, αλλά μετάνιωσε και ξέπλυνε τα αμαρτήματά της με δάκρυα. Η μετάνοια είναι ο ισχυρότερος μαγνήτης που ελκύει την αγάπη του Θεού.

Μετά από έξι εβδομάδες αγώνος ακολουθεί το Σάββατο του Λαζάρου, το προοίμιον της Αναστάσεως του Χριστού, όπως ψάλλει η Εκκλησία μας. Προετοίμασε τότε τους μαθητές Του ο Κύριος με αυτό το παράδοξο θαύμα της ανάστασης του τετραήμερου νεκρού Λαζάρου, για το ακόμη παραδοξότερο και υπερφυέστατο και ζωοποιό μυστήριο της δικής Του ανάστασης. Ακολουθεί η Κυριακή των Βαΐων η οποία με την σειρά της ακολουθείται από την Μ. Εβδομάδα, την εβδομάδα των Παθών του Κυρίου.

Ο πιστός πλέον βρίσκεται μπροστά στο απαιτητικότερο των αγωνισμάτων. Η πνευματική προσπάθεια εντείνεται και αρχίζει η συμπόρευση του πιστού με τον Χριστό προς τα Ιεροσόλυμα. «*Ιδού αναβαίνομεν εις Ιεροσόλυμα..*». Πένθιμη η περίοδος. Κάθε απόγευμα στους ναούς διαβάζονται τα ευαγγελικά αναγνώσματα των ημερών εκείνων. Και πάλι όμως, την Μ. Πέμπτη με την Θ. Λειτουργία το πρωί, λούζονται τα πάντα στο φως.

Η κορύφωση της συμπόρευσης αυτής γίνεται στον Γολγοθά: «Σήμερον κρεμάται επί ξύλου...», ψάλλουμε την Μ. Παρασκευή. Σήμερον όχι τότε... ο χρόνος μέσα στον ναό εκμηδενίζεται... όλα συντελούνται στο παρόν... ακολουθεί η ταφή του Κυρίου. Το Μ. Σάββατο, ήδη πνέει ένα αεράκι αναστάσιμο. Σύμφωνα με την Ορθόδοξη πίστη μας, ο Κύριος πεθαίνει ως άνθρωπος στο σταυρό, ως Θεός όμως κατεβαίνει στον Άδη και κηρύττει το ευαγγέλιο σε όλους όσους έφυγαν από αυτόν τον κόσμο προ Χριστού και ασφαλώς, ο Άδης δεν αντέχει να κρατά στα σκοτεινά του σπλάχνα τον Θεό, την Ζωή, δεν αντέχει την παρουσία Του... νικάται ο θάνατος αποδυναμώνεται ο Άδης και νωρίς το πρωί της Κυριακής, χτυπούν χαρμόσυνα οι καμπάνες σημαίνοντας την νίκη της ζωής, το θάνατο του θανάτου.

Μεγάλα θαύματα, υψηλές αλήθειες, ατίμητα βιώματα αξίζει κανείς να αφιερώσει λίγο χρόνο από το χρόνο που του χαρίζει ο Θεός για να ζήσει αυτό το παράδοξο μυστήριο.....

Εδώ όμως φτάνουμε στο τέλος του οδοιπορικού μας, της πορείας μας, στα ανθρώπινα και συνάμα θεϊκά μονοπάτια της Μ. Σαρακοστής. Σ' αυτά τα μονοπάτια που συναντά κανείς πρώτα τον εαυτό του, την προσωπική πορεία του στον πόνο, και έπειτα τον Θεάνθρωπο Ιησού τον νικητή του πόνου, του θανάτου.... και όταν τον συναντήσει κάνει την θεϊκή νίκη δική του....

Ας ευχηθούμε, η φετινή Μ. Τεσσαρακοστή να αποκαλύψει μπροστά στα μάτια μας τα μεγαλείο των ημερών αυτών, το μεγαλείο της πίστης μα και ακολουθώντας τον Ιησού στο σταυρό αλλά και στην ανάστασή Του, ο καθένας από εμάς να βαδίζει τον Γολγοθά του απενίζοντας τον κενό τάφο της ανάστασης, τότε και μόνο τότε κάθε βάρος του σταυρού στους ώμους μας, κάθε πόνος και θλίψη της καρδιάς, βαπτίζονται στο φως της Ανάστασης και γίνεται ο σταυρός ανάλαφρος και ο πόνος ... επίσκεψη της αγάπης του Θεού στη ζωή μας...

Καλή ανάσταση!!!

ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ